

3. 2. 2010

B7-0080/2010

NÁVRH USNESENÍ

předložený na základě prohlášení vysoké představitelky EU pro zahraniční věci a bezpečnostní politiku

v souladu s čl. 110 odst. 2 jednacího řádu

o situaci v Íránu

José Ignacio Salafranca Sánchez-Neyra, Elmar Brok, Lena Kolarska-Bobińska, Mario Mauro, Michael Gahler, Marco Scurria, Alejo Vidal-Quadras, Potito Salatto, Tunne Kelam, Salvatore Tatarella, Monica Luisa Macovei

za skupinu PPE

Usnesení Evropského parlamentu o situaci v Íránu

Evropský parlament,

- s ohledem na svá předchozí usnesení o Íránu, zejména na usnesení týkající se lidských práv,
- s ohledem na své usnesení ze dne 24. dubna 2009 o humanitární situaci lidí ubytovaných v táboře Ašraf,
- s ohledem na prohlášení o Íránu, které vydala Evropská rada na svém zasedání ve dnech 10. a 11. prosince 2009,
- s ohledem na prohlášení předsednictví ze dne 28. prosince 2009 o nedávných demonstracích v Íránu,
- s ohledem na Mezinárodní pakt o občanských a politických právech, Mezinárodní pakt o hospodářských, sociálních a kulturních právech a Úmluvu o odstranění všech forem rasové diskriminace, jichž je Íránská islámská republika smluvní stranou,
- s ohledem na prohlášení íránského ministerstva zpravodajských služeb ze dne 5. ledna 2010, podle něhož se za „nelegální“ považují veškeré styky íránských občanů a 60 nevládních organizací a také řada mezinárodních sdělovacích prostředků vysílajících v perštině,
- s ohledem na události 27. prosince 2009, kdy bylo při opozičních protestech zabito minimálně 15 osob, včetně synovce opozičního vůdce Saída Alího Músaviho, a na události, k nimž od té doby došlo,
- s ohledem na prohlášení vysoké představitelky ze dne 12. ledna 2010 o stíhání sedmi předních představitelů z řad baháistů v Íránu,
- s ohledem na usnesení přijaté Radou guvernérů Mezinárodní agentury pro atomovou energii (MAAE) ze dne 27. listopadu 2009 o uplatňování dohody o bezpečnostních zárukách Smlouvy o nešíření jaderných zbraní a příslušných ustanovení rezolucí Rady bezpečnosti OSN č. 1737 (2006), 1747 (2007), 1803 (2008) a 1835 (2008),
- s ohledem na dopis ze dne 29. listopadu 2009 podepsaný většinou poslanců madžlisu, v němž dávají íránské organizaci pro atomovou energii pokyn k naplánování výstavby dalších deseti zařízení na obohacování uranu, a na poznámku poslance madžlisu ze dne 30. listopadu 2009, který zpochybnil význam Smlouvy o nešíření jaderných zbraní,
- s ohledem na to, že íránské orgány zrušily návštěvu delegace Evropského parlamentu pro vztahy s Íránem v Teheránu, která se měla konat ve dnech 8.–11. ledna 2010,
- s ohledem na čl. 110 odst. 2 jednacího řádu,

- A. vzhledem k tomu, že situace v oblasti lidských práv v Íránu se neustále zhoršuje, zejména pokud jde o uplatňování občanských práv a politických svobod,
- B. vzhledem k tomu, že desítky tisíc íránských občanů opakovaně vyšly do ulic, aby vyjádřily svůj nesouhlas s výsledky prezidentských voleb ze dne 12. června 2009 a protestovaly proti porušování základních práv; vzhledem k tomu, že údajně bylo minimálně 150 lidí zabito a tisíce demonstrantů zatčeno, zcela nedávno po smrti Husejna Alího Montazerího a v průběhu šíitského svátku Ašúrá a po něm,
- C. vzhledem k tomu, že vládní orgány na tyto protesty odpověděly použitím síly, což vedlo ke ztrátě životů, k masovému zatýkání a k odsouzení několika protestujících k smrti,
- D. vzhledem k tomu, že vládní orgány mj. prohlásily, že za těmito demokratickými protesty stojí zahraniční vlády a organizace, a proto íránským občanům zakázaly styk s četnými zahraničními nevládními organizacemi a zablokovaly mezinárodním médiím přístup do Íránu,
- E. vzhledem k tomu, že vůdcové baháistické víry se dostali před soud na základě obvinění, která se zřejmě opírají o jejich příslušnost k náboženské menšině,
- F. vzhledem k tomu, že Írán je smluvní stranou Smlouvy o nešíření jaderných zbraní, ratifikací této smlouvy se oficiálně zřekl získávání jaderných zbraní a je právně vázán poskytnout informace o veškeré jaderné činnosti, včetně jaderného materiálu, a zajistit, aby se na tuto činnost vztahovaly bezpečnostní záruky MAAE,
- G. vzhledem k tomu, že v článku VI Smlouvy o nešíření jaderných zbraní je uvedeno nezadatelné právo všech smluvních stran bez rozdílu na provádění výzkumu, výrobu a využívání jaderné energie k mírovým účelům, a to v souladu s článkem I a II Smlouvy,
- H. vzhledem k tomu, že Írán už téměř 20 let realizuje tajný jaderný program, což je jednoznačně v rozporu s jeho výslovnými povinnostmi vyplývajícími ze Smlouvy o nešíření jaderných zbraní,
- I. vzhledem k tomu, že Írán až do 21. září 2009 skrýval výstavbu zařízení na obohacování uranu v blízkosti města Qom, čímž porušil ustanovení přehodnoceného kodexu Mezinárodní agentury pro atomovou energii č. 3.1 a také řadu rezolucí Rady bezpečnosti OSN, které požadují plné zastavení činnosti spojené s obohacováním uranu,
- J. vzhledem k tomu, že Írán zatím nezastavil žádnou ze svých činností spojených s obohacováním či zpracováním uranu a s výrobou těžké vody a neratifikoval dodatkový protokol ke Smlouvě o nešíření jaderných zbraní, jak požadují rezoluce Rady bezpečnosti OSN č. 1696 (2006), 1737 (2006), 1747 (2007), 1803 (2008) a 1835 (2008), což by byl krok, který by měl přispět k znovunastolení důvěry v mírovou povahu tohoto programu,
- K. vzhledem k tomu, že íránský parlament madžlis má podle íránských zákonů pravomoc ratifikovat dodatkový protokol, přičemž přijal kroky zabraňující této ratifikaci,
- L. vzhledem k tomu, že v uvedené zprávě ze dne 16. listopadu 2009 odstupující generální ředitel Mezinárodní agentury pro atomovou energii Al-Baradej uvedl, že pokud Írán

neuplatní dodatkový protokol a nevyjasní nevyřešené otázky ke spokojenosti agentury, MAAE nebude moci poskytnout důvěryhodné ujištění o nepřítomnosti nedeklarovaného jaderného materiálu a činnosti v Íránu, a že zůstává řada nevyřešených otázek, které vzbuzují obavy týkající se možné vojenské stránky íránského jaderného programu,

- M. vzhledem k tomu, že schopnost Íránu vyrobit jaderné zbraně by znamenala skutečné ohrožení světového míru a bezpečnosti tím, že by narušila a destabilizovala strategickou rovnováhu na Blízkém východě, a vážně by podkopala Smlouvu o nešíření jaderných zbraní,
- N. vzhledem k tomu, že Írán se i nadále věnuje rozvoji technologie balistických střel a výrobě mezikontinentálních balistických střel vypouštěných ze země a nosných systémů vhodných s ohledem na užitečné zatížení jaderných zbraní,
- O. vzhledem k tomu, že rezoluce Rady bezpečnosti OSN č. 1803 (2008) požaduje určitou ostražitost při přijímání nových závazků týkajících se veřejně poskytované finanční podpory obchodování s Íránem i při činnosti finančních institucí se všemi bankami se sídlem v Íránu,
- P. vzhledem k tomu, že vedoucí představitelé skupiny G8 na svém výročním setkání, které se konalo ve dnech 8.–10. července 2009 v italské Aquile, vyslovili vážné obavy, pokud jde o riziko šíření jaderných zbraní, které představuje íránský jaderný program a trvalé nedodržování mezinárodních závazků ze strany této země,
- Q. vzhledem k tomu, že íránská vláda trvá na tom, že bude vyvíjet tlak na irácké orgány, aby násilně vyhnaly osoby žijící v táboře Ašraf,
- R. vzhledem k tomu, že zrušení oficiální návštěvy delegace Evropského parlamentu v Íránu lze považovat za další důkaz snahy íránských vládních orgánů omezit cizincům přístup do země a zajistit, aby jejich činnost probíhala beze svědků,

Otázka lidských práv

1. znovu opakuje, že důrazně odsuzuje pokračující používání policejních sil, včetně doložené střelby do neozbrojeného davu; lituje svévolného zatýkání a zabíjení demonstrantů a opozičních vůdců ze strany íránských bezpečnostních sil a polovojenských organizací; naléhavě žádá íránské orgány, aby dodržovaly základní občanská a politická práva, především svobodu projevu, svobodu shromažďování a svobodu informací, a aby přestaly tato práva potlačovat;
2. je zcela šokován rozhodnutím íránských orgánů oběsit dva mladíky, Muhammada Rezu Alí-Zamáního a Araše Rahmání-Púra, kteří byli obviněni z „muharebe“ (nepřátelství vůči Bohu), kteří však v průběhu povolebních protestů v červnu 2009 pouze vyjádřili své výhrady vůči režimu;
3. vyzývá k propuštění všech osob, které byly zatčeny při nedávných protestech, a členů opozice, ať už se jedná o studenty, členy akademické obce, agitátory, novináře nebo zastánce lidských práv, kteří byli zadrženi v širším kontextu nedávných nepokojů a často bez varování odvedeni ze svých domovů či z pracoviště; vyzývá íránské orgány,

aby Mezinárodnímu výboru Červeného kříže umožnily bez výjimky přístup ke všem vězňům;

4. vyzývá vysokého komisaře OSN pro lidská práva, aby vyslal zvláštního vyslance, který by zhodnotil situaci politických vězňů a zajistil, aby iránské orgány dodržovaly mezinárodní procesní standardy a své závazky v oblasti lidských práv;
5. vyzývá iránské orgány, aby se zapojily do konstruktivního dialogu s opozicí s cílem zavést v Íránu neomezenou demokracii;
6. odsuzuje rozhodnutí iránských orgánů zakázat styk s mezinárodními nevládními organizacemi, zejména s těmi, jejichž cílem je bránit občanské svobody a práva, a vyzývá tyto orgány, aby zákaz okamžitě zrušily;
7. rozhodně odsuzuje rozsudky smrti a popravy v Íránu a požaduje, aby byl zrušen trest smrti; domnívá se, že používání obvinění z „muharebe“, zločinu proti islámské víře, je nepřijatelné;
8. jednoznačně odsuzuje rozhodnutí iránské vlády zahájit soudní proces se sedmi vedoucími představiteli iránské baháistické komunity; opakuje svou výzvu iránským orgánům, aby splnily závazek vlády respektovat práva náboženských menšin a urychleně propustily vedoucí představitele baháistické komunity a všech osob, které jsou v současnosti zadržovány pouze na základě svého náboženského přesvědčení;
9. vyzývá k zajištění neomezeného přístupu k mezinárodním a všem iránským sdělovacím prostředkům, aby mohly poskytovat zpravodajství o událostech v Íránu; zdůrazňuje, že jasnou představu o těchto událostech mohou poskytnout pouze nezávislá média;

Otázka jaderného programu

10. opakovaně upozorňuje na to, že riziko šíření jaderných zbraní v souvislosti s iránským jaderným programem je pro EU a mezinárodní společenství stále zdrojem vážného znepokojení, jak je jednoznačně uvedeno v rezolucích Rady bezpečnosti OSN č. 1696 (2006), č. 1737 (2006), č. 1747 (2007), č. 1803 (2008) a č. 1835 (2008); znovu proto prohlašuje, že Írán musí bezodkladně splnit své mezinárodní povinnosti týkající se pozastavení činnosti ve spojitosti s obohacováním a zpracováním uranu a výrobou těžké vody;
11. lituje, že v oblasti klíčových otázek, které jsou zdrojem vážného znepokojení, nebylo dosaženo podstatného pokroku, a opakuje svou výzvu Íránu, aby znovu zajistil transparentnost svého jaderného programu tím, že Mezinárodní agentuře pro atomovou energii poskytne na její otázky úplnou, jasnou a věrohodnou odpověď, vyřeší všechny nevyřešené otázky a obavy týkající se tohoto programu, včetně oblastí, které by mohly mít vojenský rozměr, bez omezení bude uplatňovat ustanovení komplexní Dohody o bezpečnostních zárukách a ratifikuje a uplatní její dodatkový protokol;
12. lituje, že se iránské orgány rozhodly odmítnout návrh dohody o obohacování jaderného paliva, který předložilo uskupení P5+1, čímž zablokovaly další jednání o jaderné otázce;

13. vyzývá Írán, aby potvrdil, že neschválil vybudování žádných dalších neohlášených jaderných zařízení, jak požaduje Mezinárodní agentura pro atomovou energii;
14. znovu potvrzuje svou plnou podporu rezolucí Rady bezpečnosti OSN přijatých podle hlavy VII, článku 41 Charty OSN, včetně ustanovení, která se týkají uvalení sankcí na Írán, po dobu, kdy odmítá ukončit svou jadernou činnost a jinak se podrobit uvedeným rezolucím; podporuje uvedené závěry Evropské rady; vítá skutečnost, že mezinárodní společenství je v této otázce zajedno; vyjadřuje souhlas s tím, aby EU podpořila činnost Rady bezpečnosti OSN, pokud bude Írán i nadále odmítat spolupráci s mezinárodním společenstvím ve věci svého jaderného programu, a aby EU přijala nezbytná kroky, jenž by doplnily tento proces probíhající v rámci Rady bezpečnosti OSN o nezávislá evropská opatření; naléhavě poukazuje na to, že je nutné, aby jak ministři zahraničních věcí stálých členských zemí Rady bezpečnosti OSN a Německa, tak i vysoká představitelka pro zahraniční věci a bezpečnostní politiku pokračovali ve svém úsilí o dosažení dohody o novém návrhu rezoluce o Íránu, která by obsahovala ustanovení týkající se dalších kroků; vyzývá všechny členské státy EU, aby omezily své kontakty s Íránem v oblasti obchodu a financí;
15. znovu zdůrazňuje své stanovisko, že současná eskalace napětí v otázce jaderného programu má řešení; vyzývá mezinárodní společenství, aby pokračovalo ve své metodě dvojího postupu, tj. aby opatrně prohlubovala své vztahy s Íránem a zároveň Íránu zabránila získat čas;
16. zdůrazňuje, že při hledání alternativních plánů na dosažení komplexní dohody s Íránem o jeho jaderných zařízeních a jejich používání, které by zohledňovaly možnou vojenskou stránku iránského jaderného programu, je nutné spolupracovat se Spojenými státy, s Ruskem, Čínou a nezáúčastněnými zeměmi;

Otázka uprchlického tábora Ašraf

17. vyzývá iránskou vládu, aby se zdržela veškerého zasahování do vnitřních iráckých záležitostí zaměřeného na blokádu uprchlického tábora Ašraf, která by vyústila v násilné vyhnání jeho obyvatel;

Vztahy mezi EU a Íránem

18. lituje rozhodnutí iránských vládních orgánů, které znemožnilo návštěvu delegace Parlamentu v Íránu, v jejímž rámci se poslanci měli setkat se zástupci vlády i opozice; domnívá se, že to posloužilo pouze dalšímu zhoršení vztahů mezi Evropskou unií a Íránem a prohloubení izolace Íránu od mezinárodního společenství, která je důsledkem iránského režimu;
19. připomíná iránským vládním orgánům, že pokud se mají jeho vztahy s EU úspěšně rozvíjet, Írán musí zajistit dodržování základních lidských práv a zásad demokracie, svobodu projevu a upevnění právního státu, jelikož to je základní podmínkou v případě všech zemí, které udržují politické a hospodářské vztahy s EU; zdůrazňuje, že případné uzavření Dohody o spolupráci a obchodu mezi Íránem a EU je podmíněno respektováním těchto hodnot, bezpodmínečným splněním rezolucí Rady bezpečnosti OSN a Mezinárodní agentury pro atomovou energii ze strany Íránu, poskytnutím záruk ohledně

mírové povahy íránského jaderného programu, které by bylo možné ověřit, a tím, že Írán přestane podporovat terorismus;

20. žádá, aby bylo provedeno komplexní hodnocení dvoustranného vztahu mezi EU a Íránem; s ohledem na úlohu, kterou íránská revoluční garda sehrála při potlačení povolebních protestů, rozvoji íránského programu zbraní masového ničení a napomáhání mezinárodnímu terorizmu, vyzývá v této souvislosti k tomu, aby byla zařazena na unijní seznam teroristických organizací a osob spojených s teroristickou činností;
21. pověřuje svého předsedu, aby předal toto usnesení Radě, Komisi, vládám a parlamentům členských států, generálnímu řediteli MAAE, generálnímu tajemníkovi OSN, Radě OSN pro lidská práva a vládě a parlamentu Íránské islámské republiky.